Wprowadzenie do optymalizacji Bayesowskiej

Marcin Lisowski

ML Gdańsk, 14 października 2019

Zawartość prezentacji

- 1 Motywacja
- 2 Optymalizacja Bayesowska
- 3 Przykłady
- 4 Oprogramowanie
- 5 Literatura

Motywacja: Założenia

Niech

$$y := f(x)$$
, gdzie

- **x** $\in \mathcal{X}$ wektor parametrów eksperymentu; zbiór $\mathcal{X}$ jest ograniczony,
- $y \in f(\mathcal{X})$ wynik ewaluacji,
- lacksquare f nieznana funkcja celu, której ewaluacja jest kosztowna.

Motywacja: Problem optymalizacji

Szukamy x^* globalnie minimalizującego f(x):

$$\mathbf{x}^* \leftarrow \operatorname*{arg\;min}_{\mathbf{x} \in \mathcal{X}} f(\mathbf{x})$$

Główne problemy

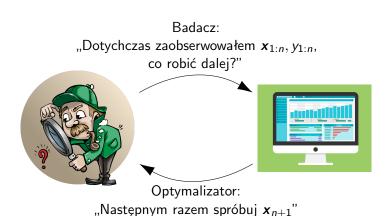
- Przeszukiwanie siatkowe/losowe przestrzeni parametrów jest zbyt kosztowne
- Brak możliwości wykorzystania typowych metod optymalizacji (brak gradientu, jakobianu, hessianu, wypukłości/wklęsłości, ciągłości etc. funkcji celu)
- Funkcja celu może mieć komponent stochastyczny

Motywacja: Przykładowe zagadnienia

- głębokie uczenie
- robotyka,
- sekwencyjne projektowanie,
- konfiguracja algorytmów,
- sieci czujników,

- uczenie przez wzmocnienie,
- planowanie,
- fizyka eksperymentalna,
- modelowanie białek,
- etc.

Optymalizacja Bayesowska: Ask/Tell

Optymalizacja Bayesowska: Optymalizator

Model zastępczy ${\mathcal M}$

Pozwala na określenie (gęstości) rozkładu prawdopodobieństwa warunkowego wartości funckji celu w nowym punkcie $\boldsymbol{x}_{n+1}$ na podstawie dotychczasowych obserwacji $\mathcal{D} = \boldsymbol{x}_{1:n}, y_{1:n}$:

$$y_{n+1}|\boldsymbol{x}_{n+1}\sim\mathcal{M}(\mathcal{D},\boldsymbol{\theta})$$

Funkcja akwizycji α ; exploracja kontra exploatacja

Maksimum funkcji akwizycji wskazuje następny wektor wejściowy funkcji celu w oparciu o dotychczasowe obserwacje i model $\mathcal{M}$:

$$\alpha: \mathcal{X} \to \mathbb{R}, \quad \mathbf{x}_{n+1} := \arg\max_{\mathbf{x} \in \mathcal{X}} \left\{ \alpha\left(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}\right) \right\}$$

Przykłady: Proces Gaussowski

Popularnym modelem zastępczym ${\mathcal M}$ jest ${\it Proces Gaussowski}$

Proces Gaussowski jest to kolekcja zmiennych losowych, których dowolny skończony podzbiór ma wspólny rozkład Gaussa.

$$f(\mathbf{x}) \sim \mathcal{GP}(m(\mathbf{x}), k(\mathbf{x}, \mathbf{x}')),$$

gdzie

$$m(x) = \mathbb{E}[f(x)]$$
 — funkcja wartości średniej,

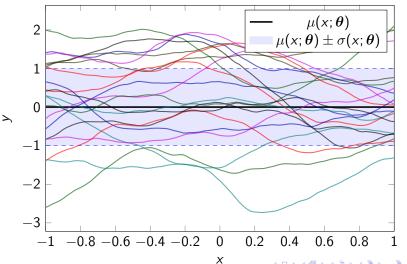
$$k(\mathbf{x}, \mathbf{x}') = \mathbb{E}[(f(\mathbf{x}) - m(\mathbf{x}))(f(\mathbf{x}') - m(\mathbf{x}'))]$$
 — funkcja kowariancji.

Monografia na temat regresji i klasyfikacji przy pomocy procesu Gaussowskiego: [RW05]

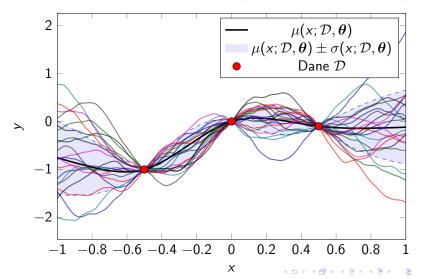
Przykłady: Proces Gaussowski

Próbki pierwotne; kernel: Matern($length\_scale = 1$, nu = 1.5)

Przykłady: Proces Gaussowski

Próbki wtórne; kernel: Matern($length\_scale = 1$, nu = 1.5)

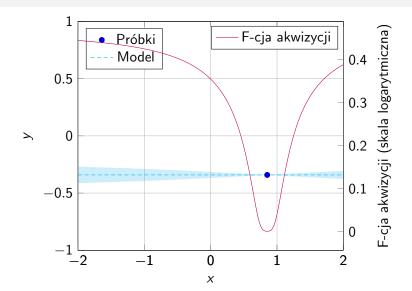

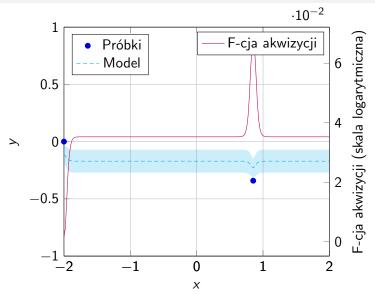
Przykłady: Prawdopodobieństwo poprawy

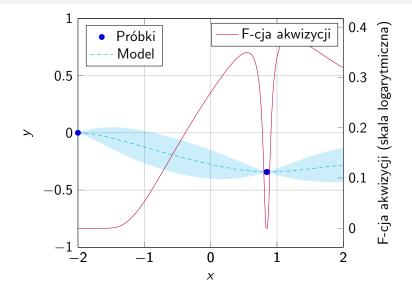
Przykładem prostej funkcji akwizycji jest *prawdopodobieństwo* poprawy α_{PI} (Probability of Improvement, [Kus64]):

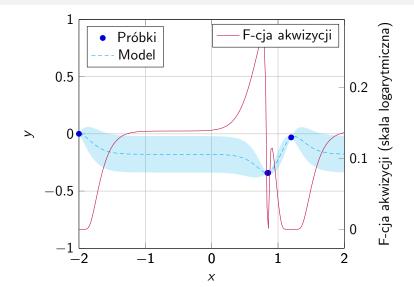
$$\alpha_{PI}(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) = \Phi\left(\frac{\min\left\{y_{1:n}\right\} - \mu(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) - \psi}{\sigma(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta})}\right), \text{ gdzie}$$

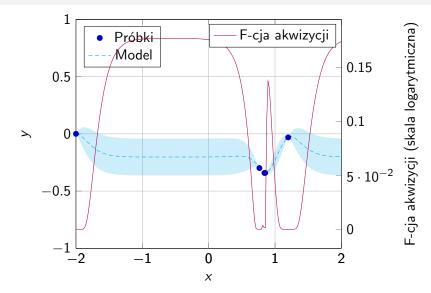
 $\Phi(x)$ — dystrybuanta rozkładu normalnego, ψ — współczynnik eksploatacji/eksploracji

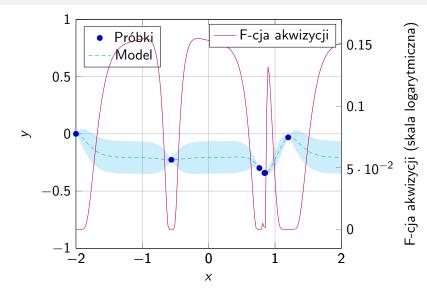

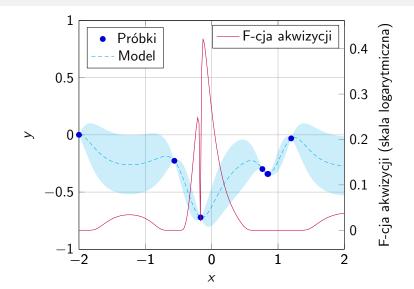

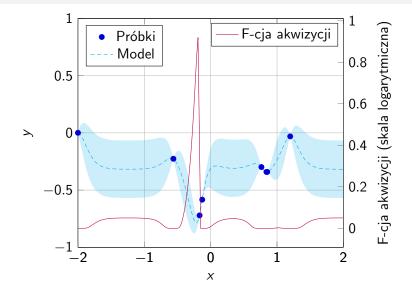

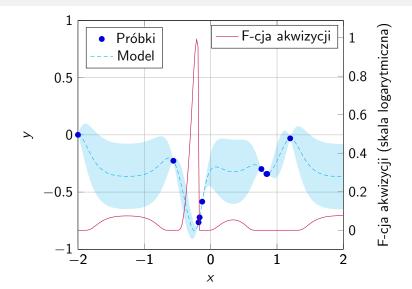

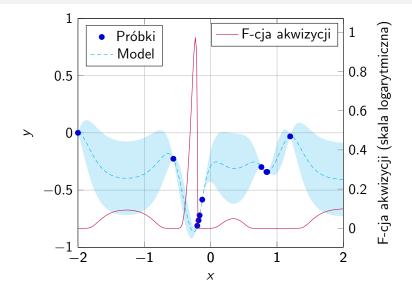

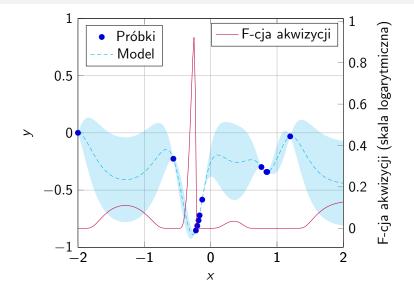

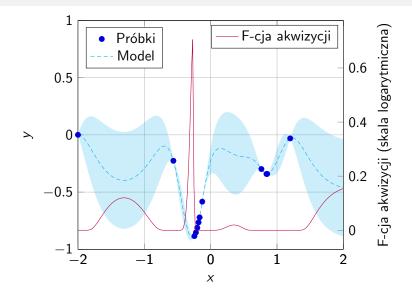

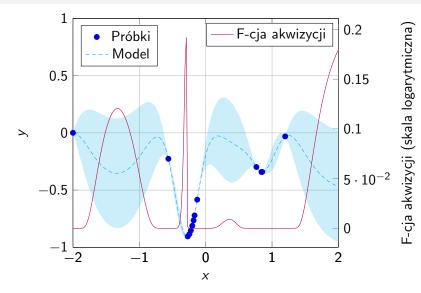

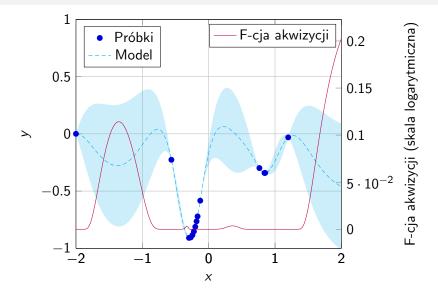

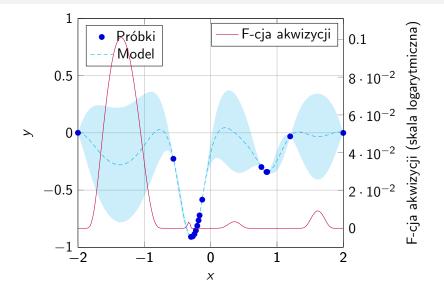

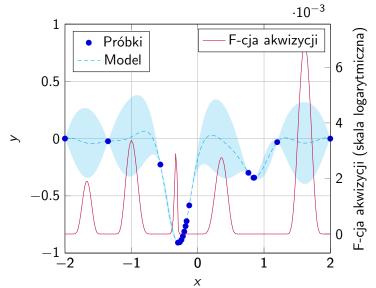

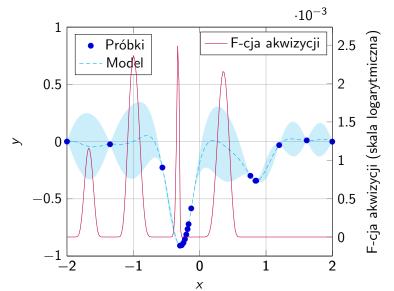

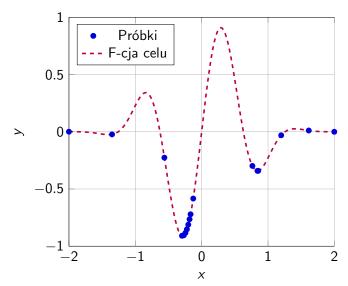

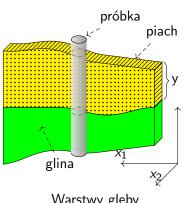

Przykłady: 2. Geostatystyka

Odwiert

Warstwy gleby

Przykłady: 2. Geostatystyka — sofrmuowanie problemu

Gdzie znajduje się najgrubsza wieżchnia warstwy piachu?

Sformuowanie problemu:

- **x** współrzędne geograficzne w obrębie obszaru $\mathcal{X}$,
- y głębokość/grubość wieżchniej warstwy piachu,
- ewaluacja funkcji celu $f: \mathcal{X} \to \mathbb{R}$ wymaga dokonania odwiertu, jest zatem kosztowna,
- Właściwości f (takie, jak gradient, wypukłość etc.) nie są znane.

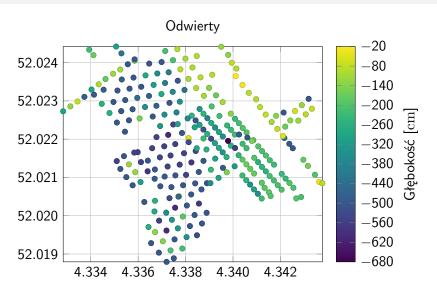
Przykłady: 2. Geostatystyka — dane symulacyjne

- X =
   [52.0188° N, 52.0244° N]×
   [4.3328° E, 4.3438° E]
   / WGS84
   (okolice miasta Delft w Holandii)
- Interpolacja danych z 518 odwiertów
- Źródło: https: //www.dinoloket.nl

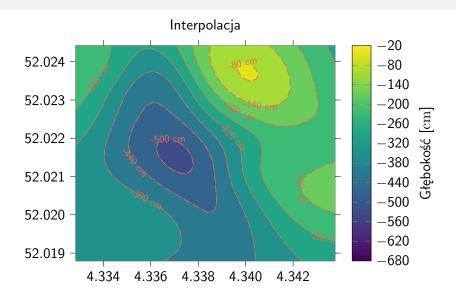

https://www.openstreetmap.org

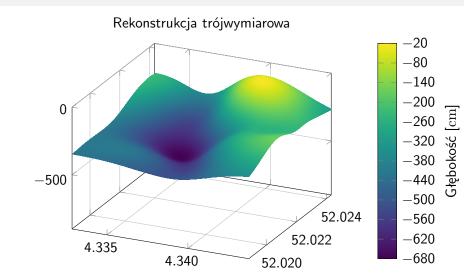
Przykłady: 2. Geostatystyka — dane symulacyjne

Przykłady: 2. Geostatystyka — funkcja celu

Przykłady: 2. Geostatystyka — funkcja celu

Przykłady: 2.1 Geostatystyka — optymalizator

W następującym przykładzie wybrano następującą konfigurację optymalizatora:

Model $\mathcal{M}$

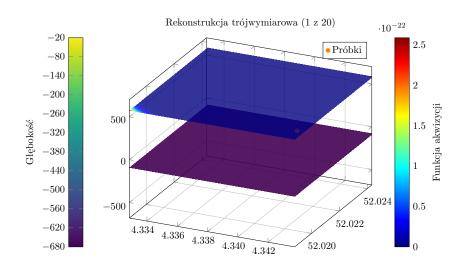
Proces Gaussowski

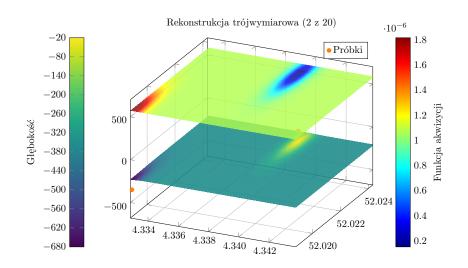
Funkcja akwizycji $\alpha_{\it El}$

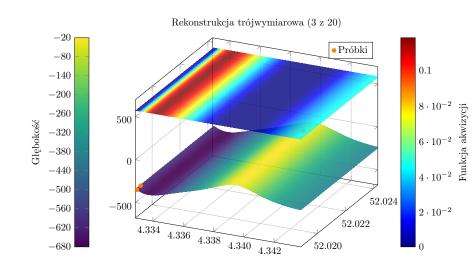
Oczekiwana poprawa (Expected Improvement, EI, [JSW98]);

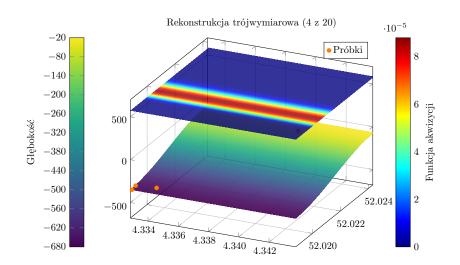
$$\alpha_{\textit{EI}}(\textit{\textbf{x}}; \textit{\textbf{\theta}}, \mathcal{D}) = \sigma(\textit{\textbf{x}}; \textit{\textbf{\theta}}, \mathcal{D}) \gamma(\textit{\textbf{x}}) \Phi(\gamma(\textit{\textbf{x}})) + \mathcal{N}(\gamma(\textit{\textbf{x}}); 0, 1), \text{ gdzie}$$

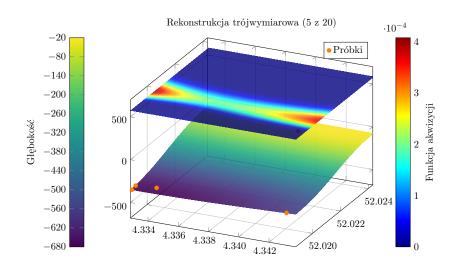
$$\gamma(\mathbf{x}) = (\min\{y_{1:n}\} - \mu(\mathbf{x}; \boldsymbol{\theta}, \mathcal{D}) + \psi) / \sigma(\mathbf{x}; \boldsymbol{\theta}, \mathcal{D}), \text{ oraz}$$
$$\psi - \text{współczynnik eksploracji/eksploartacji}$$

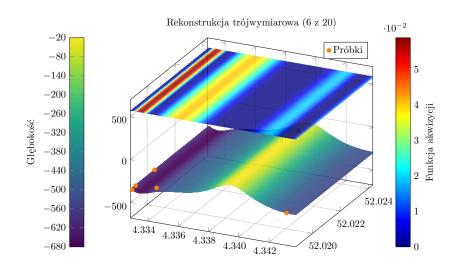

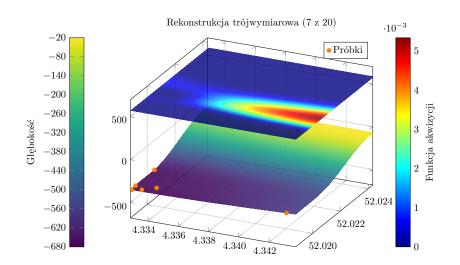

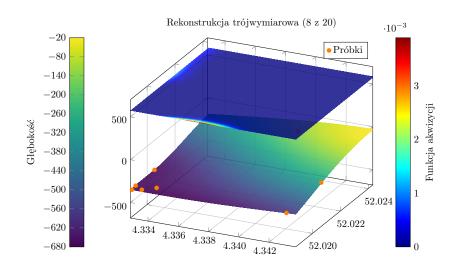

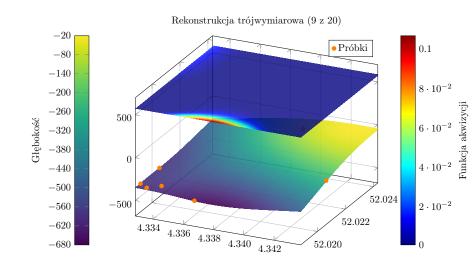

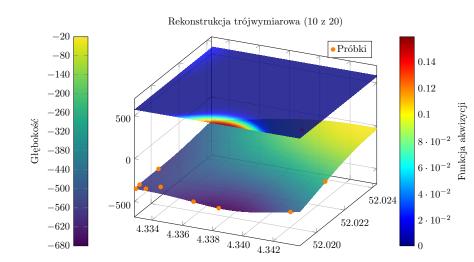

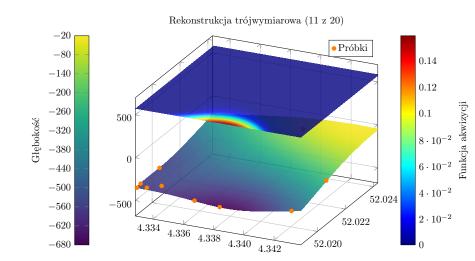

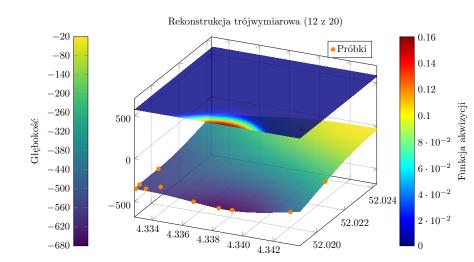

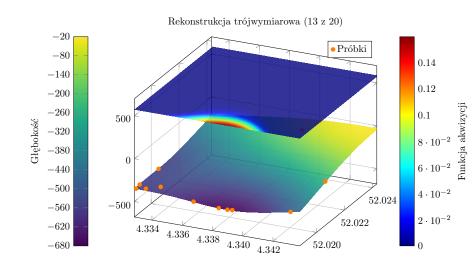

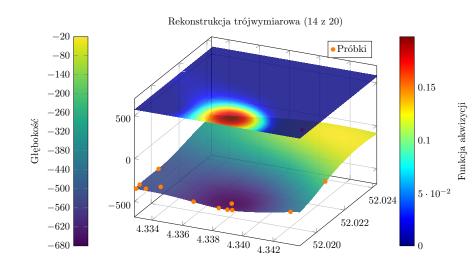

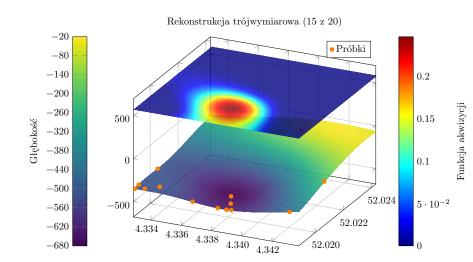

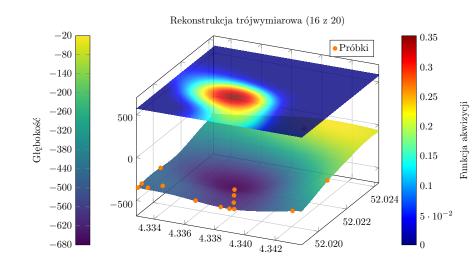

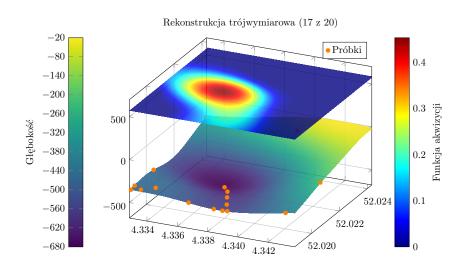

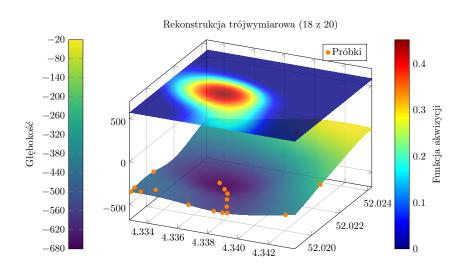

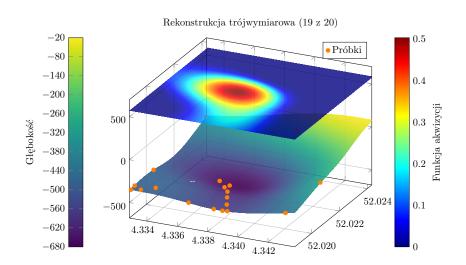

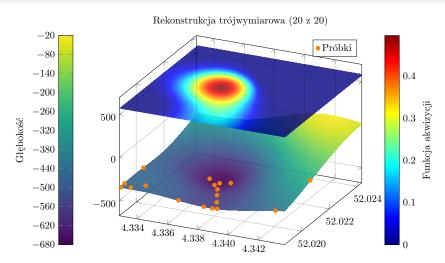

Najlepsza wartość: $-515.144\,\mathrm{cm}$, faktyczne minimum $\approx -516.3\,\mathrm{cm}$

Przykłady: 2.2 Geostatystyka — wielokrotna symulacja procesu optymalizacji

Wykonano 100 prób pełnej optymalizacji powyższego wyniku interpolacji:

Modele zastępcze

Wybrano model zastępczy oparty na procesie Gaussowskim z https://scikit-optimize.github.io

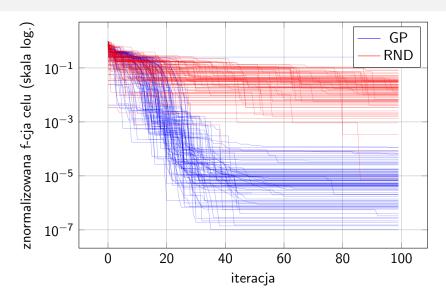
Funkcje akwizycji

Wybrano podstawową funkcję akwizycji z https://scikit-optimize.github.io

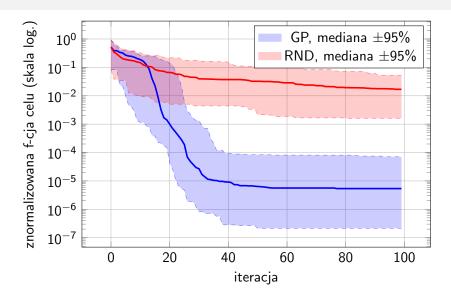
Poziom referencyjny

Dla porównania wykonano również próby przy pomocy zupełnie losowego optymalizatora

Przykłady: 2.2 Geostatystyka – wyniki

Przykłady: 2.2 Geostatystyka – wyniki

Dolny kres ufności (Lower Confidence Bound, LCB, [SKKS12])

$$\alpha_{LCB}(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) = -\mu(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) + \beta_t \sigma(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}), \text{ gdzie}$$

 β_t – współczynnik eksploracji/eksploatacji.

Predykcyjne wyszukiwanie w oparciu o entropię (Predictive Entropy Search, PES, [HLHG14])

$$\alpha_{PES}(\textbf{\textit{x}};\mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) = H\left[p(y|\mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}, \textbf{\textit{x}})\right] - \mathbb{E}_{p(\textbf{\textit{x}}_*|\mathcal{D}, \boldsymbol{\theta})}\left[H\left[p(y|\mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}, \textbf{\textit{x}}, \textbf{\textit{x}}_*)\right]\right],$$

gdzie:

$$H[p(\mathbf{x})] = -\int_{\mathcal{X}} p(\mathbf{x}) \log p(\mathbf{x}) d\mathbf{x},$$

 ${m x}_*$ – argument minimum funkcji celu.

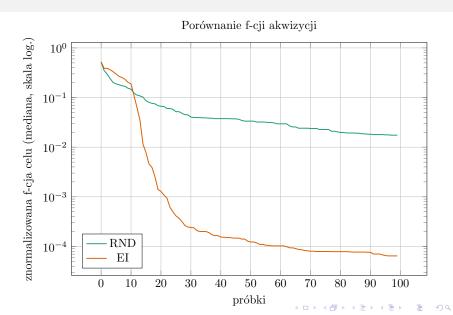
Rownolegly gradient wiedzy (Parallel Knowledge Gradient, qKG, [WF16])

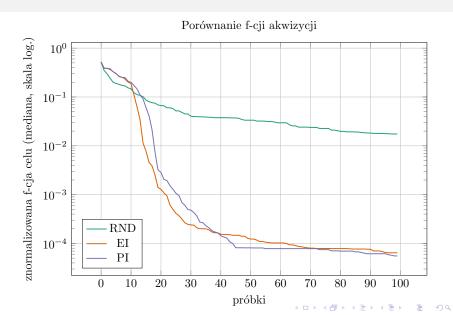
$$\alpha_{qKG}(\mathbf{z}_{1:q}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) = \min_{\mathbf{x} \in \mathcal{X}} \mu^{(n)}(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) - \mathbb{E}_n \left[\min_{\mathbf{x} \in \mathcal{X}} \mu^{(n+q)}(\mathbf{x}; \mathcal{D}, \boldsymbol{\theta}) \middle| \mathbf{z}_{1:q} \right],$$

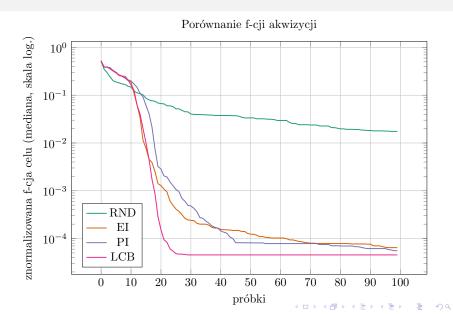
gdzie $\mathbf{z}_{1:q}$ to zbiór q kandydatów do próbkowania w aktualnej iteracji.

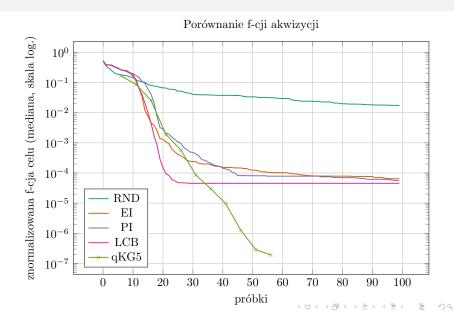
$\overline{}$	,		
ν_{c}	orówr	าวท	ID.
	<i>)</i> O V V I	ıaıı	ıc.

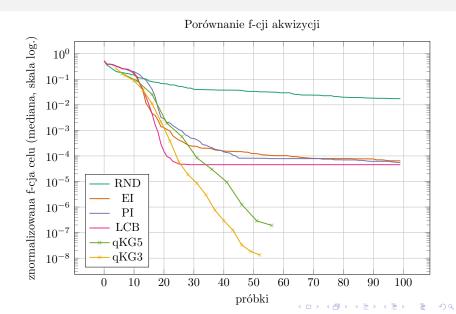
α	eksp.	próbki	implementacja
PI	100	100	https://scikit-optimize.github.io
EI	100	100	
LCB	100	100	
qKG1	35	52	https://github.com/wujian16/Cornell-MOE
qKG3	40	52	
qKG5	40	52	
PES	45	40	

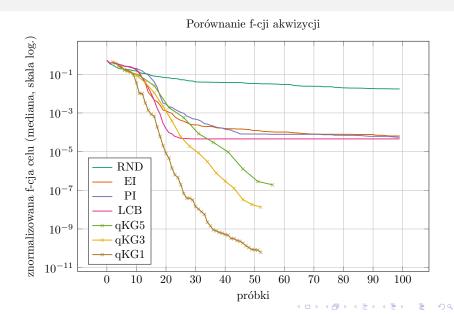

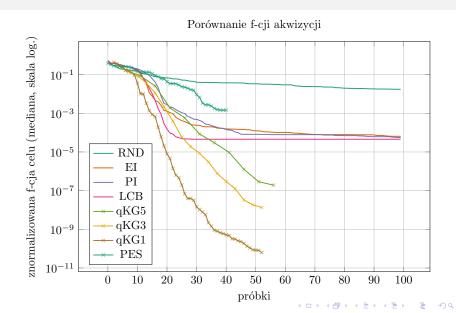

Przykłady: 3. Chód — Opis

Wyszukiwanie optymalnych parametrów chodu robota opisano w [CGS+14].

Krótki opis problemu

- x 8 ciągłych wymiarów
- y "zgodność" z pożądaną trajektorią chodu podczas eksperymentu
- Ewaluacja uruchomienie robota, pomiar trajektorii, porównanie z idealną trajektorią

Przykłady: 3. Chód — Wyniki

Wyszukiwanie optymalnych parametrów chodu robota opisano w $[\mathsf{CGS}^+14].$

Wyniki

- Zbieżność po ok 80 ewalucjach
- Trajektoria chodu lepsza, niż po manualnym strojeniu parametrów przez ekspertów
- Skrócenie czasu optymalizacji z kilku dni do kilku godzin
- Film pokazujący chód robota podczas i po zakończeniu optymalizacji: https://youtu.be/ualnbKfkc3Q

Oprogramowanie: Optymalizacja Bayesowska

```
Ax https://ax.dev
   BoTorch https://github.com/pytorch/botorch
     MOE https://github.com/Yelp/MOE
Cornell-MOE https://github.com/wujian16/Cornell-MOE
    SMAC http://www.cs.ubc.ca/labs/beta/Projects/SMAC/
    SMAC3 https://github.com/automl/SMAC3
    GPyOpt https://sheffieldml.github.io/GPyOpt/
      skopt https://scikit-optimize.github.io/
   pyGPGO https://github.com/hawk31/pyGPGO
```

Oprogramowanie: Wybrane środowiska probabilistyczne

```
Pyro https://pyro.ai/
  NumPyro https://github.com/pyro-ppl/numpyro
TensorFlow Probability
           https://www.tensorflow.org/probability
   PyMC 3 https://github.com/pymc-devs/pymc3
           (defunct?)
   PyMC 4 https://github.com/pymc-devs/pymc4
           (pre-release)
     STAN https://mc-stan.org/
... i wiele innych:
https:
//en.wikipedia.org/wiki/Probabilistic_programming
```

Literatura I

- [CGS+14] Roberto Calandra, Nakul Gopalan, André Seyfarth, Jan Peters, and Marc Peter Deisenroth, Bayesian gait optimization for bipedal locomotion, Learning and Intelligent Optimization (Cham) (Panos M. Pardalos, Mauricio G.C. Resende, Chrysafis Vogiatzis, and Jose L. Walteros, eds.), Springer International Publishing, 2014, pp. 274–290.
- [HLHG14] José Miguel Hernández-Lobato, Matthew W. Hoffman, and Zoubin Ghahramani, *Predictive entropy search for efficient global optimization of black-box functions*, 2014.

Literatura II

- [JSW98] Donald R. Jones, Matthias Schonlau, and William J. Welch, Efficient Global Optimization of Expensive Black-Box Functions, Journal of Global Optimization 13 (1998), no. 4, 455–492.
- [Kus64] H. J. Kushner, A New Method of Locating the Maximum Point of an Arbitrary Multipeak Curve in the Presence of Noise, Journal of Fluids Engineering 86 (1964), no. 1, 97–106.
- [RW05] Carl Edward Rasmussen and Christopher K. I. Williams, Gaussian processes for machine learning (adaptive computation and machine learning), The MIT Press, 2005.

Literatura III

- [SKKS12] Niranjan Srinivas, Andreas Krause, Sham M. Kakade, and Matthias W. Seeger, Information-theoretic regret bounds for gaussian process optimization in the bandit setting, IEEE Transactions on Information Theory 58 (2012), no. 5, 3250–3265.
- [SSW+16] Bobak Shahriari, Kevin Swersky, Ziyu Wang, Ryan P. Adams, and Nando de Freitas, Taking the human out of the loop: A review of bayesian optimization, Proceedings of the IEEE 104 (2016), no. 1, 148–175.
- [WF16] Jian Wu and Peter I. Frazier, *The parallel knowledge gradient method for batch bayesian optimization*, 2016.